

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/106/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118202820
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8118202820.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a Mgr. Miloša Koleka v spore žalobcu: Q. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX, XXX XX A., proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36234176, so sídlom Teplická 7434/147, 92122 Piešťany, právne zastúpený: AK Goliašová Gabriela s.r.o., so sídlom 1. Mája 173/11, 911 01 Trenčín, adresa pre doručovanie: Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany o neplatnosť právneho úkonu, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov a o vydanie bezdôvodného obohatenia 1.767,32 eura s prísl., odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 15Csp/49/2018-77 zo dňa 20. 05. 2019, takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje výroky II. a III.
- II. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol takto cit.:

„I. Určuje, že úver zo zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX uzavretej medzi žalobcom a žalovaným, je bezúročný a bez poplatkov.

V tejto časti konania je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu 1. inštancie o výške týchto trov.

II. Žalobu v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1 767,32 € s prísl. zamietá.

V tejto časti konania je žalobca povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo právoplatnosti uznesenia súdu 1. inštancie o výške týchto trov.

III. Žalobu v časti o určenie, že zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je neplatná zamietá.

V tejto časti konania je žalobca povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu 1. inštancie o výške týchto trov.“

2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil podľa ustanovení § 1 ods. 2, § 9 ods. 2 písm. f), j) a k) a § 11 ods. 1 a 4 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch pre spotrebiteľov, čl. 2 ods. 2, § 137 písm. c), § 149 a § 151 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 107 ods. 1 až 3, § 451, § 456 a § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

3. V odôvodnení rozsudku uviedol, že medzi stranami sporu bolo uzatvorená úverová zmluva s náležitosťami: bezúčelový úver vo výške 1.500 eur, celková výška mesačnej splátky 69,70 eur, počet splátok 48, ročná úroková sadzba 41,04%, RPMN od 49,3 do 52,6 %, priemerná hodnota RPMN 45,11%, lehota splatnosti 48 mesiacov po poskytnutí úveru, a to do 15-tého dňa v poslednom mesiaci. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že predmetná úverová zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a to uvedenie RPMN a predpoklady pre výpočet RPMN. Zároveň bol toho názoru, že Zmluva v časti týkajúcej sa textu pri jednej hviezdičke, pri dvoch hviezdičkách ako aj inkorporačnej doložky je neplatná podľa § 37 ods.1 OZ z dôvodu, že „veľkosť písma je tak minimálna, že je reálne nenaplniteľné, aby sa priemerný spotrebiteľ dokázal čo i len oboznámiť s dotknutým textom, nie to ešte mu porozumieť a vyhodnotiť jeho dôsledky dopadajúce na neho ako spotrebiteľa.“ V súvislosti s poukazom žalovaného na nedostatok naliehavého právneho záujmu na strane žalobcu poukázal na § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z., podľa ktorého spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. Dospel k záveru, že žalobcom požadované určovacie výroky sú prípustné a žalobe o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru súd z dôvodov vyššie uvedených aj vyhovel. Súd prvej inštancie však považuje zmluvu za platnú (pričom žalobca dôvody neplatnosti konkrétne neuviedol) a preto v tejto časti žalobu o určenie zamietol. Poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov. Mal za nesporné, že poskytnutý bol vo výške 1.500 eur a žalobca vrátil sumu 3.267,32 eura. Rozdiel je po odpočítaní poisťného bezdôvodným obohatením žalovaného na úkor žalobcu. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že subjektívna premlčacia lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia začala plynúť dňom, keď žalobcom zaplatená čiastka presiahla čiastku žalobcovi žalovaným poskytnutú (pričom skutkové okolnosti týkajúce sa nedostatkov zmluvy boli žalobcovi známe dňom jej uzavretia a všetky platby vzhľadom na vyššie uvedené treba v celku považovať za platby len istinu) a subjektívna premlčacia lehota tak uplynula dňa 16. 07. 2015, čo znamená, že žaloba podaná dňa 23. 02. 2018 bola podaná po uplynutí premlčacej doby (subjektívnej), čo znamená nemožnosť priznania uplatneného nároku. Pre zamietnutie žaloby z dôvodu uplynutia subjektívnej premlčacej doby považoval za podstatné aj to, že žalobca skutkové tvrdenie žalovaného o vznesení námietky premlčania uplatneného nároku uplynutím subjektívnej premlčacej doby plynúcej od poslednej úhrady, resp. úhrady ktorou sa preplatila istina nepoprel a teda ho súd považoval za nesporné. Ďalej bol súd prvej inštancie toho názoru, že nebolo preukázané úmyselné bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného. Žalobca súdu nepredložil žiadne súdne rozhodnutie predchádzajúce uzavretej úverovej zmluve, ktoré by žalovaného ako dodávateľa upozorňovalo na nedostatok v jeho typovej zmluve. Ak k vzniku bezdôvodného obohatenia došlo najneskôr v deň preplatenia úveru 16. 07. 2013, tak objektívna premlčacia lehota uplynula dňa 16. 07. 2015. Dodal, že záveru, že úmysel sa u bezdôvodného obohatenia neprezumuje, dáva za pravdu aj aktuálna súdna prax, prezentovaná rozhodnutím NS SR sp. zn. 1Cdo/238/2017.

4. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle ustanovenia § 251, § 255 ods. 1, § 257 a § 262 ods. 1 CSP podľa úspechu strán sporu v jednotlivých čiastkových sporoch.

5. Žalobca podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote proti rozsudku súdu prvej inštancie v rozsahu výrokov II. a III. Namietal, že pre neho ako žalobcu, je zarážajúce, že mu ako spotrebiteľovi nebola priznaná ochrana slabšej procesnej strany zo strany súdu prvej inštancie. Je toho názoru, že žalobný návrh o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1.767,32 eura, a to že zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 16. 08. 2011 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je neplatná je dôvodný a právne správny. Rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Uviedol, že až rozsudkom sp. zn. 15Csp/49/2018 zo dňa 20. 05. 2019 bolo jednoznačne určené, že úver zo zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX. XX. XXXX je bezúročný a bez poplatkov. Od tohto okamihu mi až začala plynúť dvojročná subjektívna premlčacia doba, ktorá mu ale neuplynula v rámci desaťročnej objektívnej lehoty, keďže zmluva bola uzatvorená dňa 16. 08. 2011. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok vo výrokoch II. a III. a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný. Uviedol, že síce žalobca vystupoval v konaní ako spotrebiteľ, teda slabšia strana, avšak toto postavenie neznamená, že jej bude poskytnutá bezbrehá ochrana voči dodávateľovi ako strane silnejšej, bez ohľadu na platné právo. V prípade žalobcu išlo o vysokoškolskú vzdelanú osobu v odbore právo, je preto nespochybniteľné, že aj ako spotrebiteľ musel mať vedomosť o existencii zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a taktiež o náležitostiach, ktoré má úverová zmluva obsahovať. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie a priznal žalovanému náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia.

7. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

8. So zreteľom na obsah odvolania žalobcu bol v odvolacom konaní preskúmaný výrok napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie žalobu v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietol a vo výroku o určenie, že zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX. XX. XXXX uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je neplatná, ako aj súvisiaci výrok o trovách konania. Keďže výrok, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovie žalobca odvolaním nenapadol, nebol preto v odvolacom konaní predmetom preskúmania a ako taký nadobudol právoplatnosť.

9. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

10. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

11. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

12. Súd prvej inštancie primárne skúmal, či úverová zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným dňa 16. 08. 2011 spĺňa požiadavky relevantného právneho predpisu v otázke ich obligatórných náležitostí (zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov). V tomto smere mal súd prvej inštancie za preukázané, že v úverovej zmluve, ktorá je predmetom tohto konania, absentujú povinné náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f) a j) v zmysle uvedeného zákona, čoho dôsledkom je záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z.

13. Ak žalobca v splátkach úveru zaplatil žalovanému poplatky aj úrok, na ktoré nevznikol odporcovi nárok, rozdiel medzi sumou zaplatenou v splátkach a výškou vyčerpaného úveru predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, ktoré mu vzniklo na úkor žalobcu.

14. Žalovaný vo svojom podaní doručeným súdu prvej inštancie dňa 14. 11. 2018 vzniesol námietku premlčania nároku žalobcu tak v objektívnej, ako aj subjektívnej lehote. Poukázal na to, že nie je možné sa domáhať sa svojho nároku po márnom uplynutí objektívnej lehoty a odvolávať sa na neuplynúcu subjektívnu lehotu. Citoval rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2Co/1019/2015, v ktorom zdôraznil, že subjektívna premlčacia lehota začala plynúť poukázaním poslednej splátky úveru veriteľovi. Uvedené podanie žalovaného bolo doručené žalobcovi dňa 27. 12. 2018, o čom svedčí doručka na č. I. 54 súdneho spisu.

15. Skôr ako súd v sporovom konaní pristúpi k vykonávaniu dôkazov, identifikuje, ktoré skutkové tvrdenia strán sú sporné a ktoré sú nesporné. Táto klasifikácia má pre ďalší procesný postup súdu zásadný význam. Ak sú skutkové tvrdenia strán sporné, je povinnosťou súdu vyhodnotiť ich pravdivosť na základe vykonaných dôkazov. V sporovom konaní však súd nevykonáva dôkazy na preukázanie nesporných skutkových tvrdení strán. Nesporné skutkové tvrdenia si súd osvojí ako zistený skutkový stav, z ktorého vychádza v meritórnom rozhodnutí

16. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na ustanovenie § 151 ods. 1 CSP, podľa ktorého skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

17. Z ustanovenia § 151 CSP vyplýva, že stranu sporu zaťažuje procesné bremeno popretia skutkových tvrdení protistrany. Na popretie skutkových tvrdení sa kladú určité kvalitatívne nároky. Za podmienok uvedených v § 151 ods. 2 musí totiž popierajúca strana uviesť vlastné tvrdenia. Pre kvalitu popretia skutkových tvrdení platia rovnaké požiadavky ako pre predkladanie skutkových tvrdení (§ 150 ods. 1). Ak strana sporu neunesie bremeno popretia skutkových tvrdení protistrany, nastupuje ako procesný následok uplatnenie domnienky, že skutkové tvrdenia protistrany sú nesporné. Popretie skutkových tvrdení protistrany musí byť výslovné. Nepostačuje všeobecné vyhlásenie (napr. o tom, že žaloba je úplne nedôvodná), z ktorého by bolo možné vyvodiť iba konkludentný nesúhlas strany so skutkovým stavom tvrdeným protistranou.

18. Žalobca mal možnosť vyjadriť sa k predmetným skutkovým tvrdeniam žalovaného o uplynutí subjektívnej premlčacej doby nároku žalobcu. Napriek tomu žalobca nepodal vyjadrenie k uvedeným tvrdeniam. Jeho skutkové tvrdenia smerovali výhradne k skutkovým tvrdeniam žalovaného týkajúcim sa uplynutia objektívnej premlčacej doby. Z uvedeného dôvodu je preto potrebné prisvedčiť záveru súdu prvej inštancie, že žalobca uvedené skutkové tvrdenia nepoprel a preto sa považujú za nesporné.

19. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca nepoprel tvrdenia žalovaného o premlčaní uplatneného nároku uplynutím subjektívnej premlčacej doby plynúcej od poslednej úhrady, resp. úhrady ktorou sa preplatila istina, odvolací súd sa stotožneniu so záverom súdu prvej inštancie, že k vzniku bezdôvodného obohatenia došlo najskôr dňom keď žalobcom zaplatená čiastka presiahla čiastku žalobcovi žalovaným poskytnutú a k tomuto dňu sa viaže začiatok plynutia premlčacej doby práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia. Žalobcovi začala plynúť 2- ročná subjektívna premlčacia doba v zmysle § 107 ods. 1 OZ od dňa, keď žalobca preplatil sumu žalovaným poskytnutého úveru, teda odo dňa 16. 07. 2013, pričom nepochybne už týmto okamihom boli žalobcovi známe všetky skutkové okolnosti potrebné na podanie žaloby na vydanie bezdôvodného obohatenia, t. j. komu plnila a v akej výške, pričom žalobca svoj nárok na zaplatenie žalovanej sumy uplatnila na súde až 15. 03. 2015 teda po uplynutí premlčacej doby, ktorá mu uplynula 16. 07. 2015. Keďže žalovaný v priebehu konania právne relevantným spôsobom vzniesol námietku premlčania, odvolací súd sa stotožňuje s takto vznesenou námietkou premlčania, a dospel k záveru, že v danej veci nebolo možné žalobcovi premlčané právo priznať (§ 100 ods. 1 OZ).

20. Odvolací súd sa ďalej stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o nedôvodnosti žaloby v časti určenia neplatnosti zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX. XX. XXXX. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, ktorý konštatoval jej čiastočnú neplatnosť z dôvodu nezrozumiteľnosti podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Síce žalobca vo svojej žalobe poukázal na to, že samotná zmluva v kontexte neprijateľných a nekalých podmienok svojím obsahom, ako aj účelom odporuje zákonu a zákon obchádza a ako celok sa prieči dobrým mravom a tak je neplatná od začiatku, prípadná existencia týchto podmienok však neznamená neplatnosť celej úverovej zmluvy.

21. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil rozsudok vo výrokoch II. a III.

22. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalovaný bol úspešný, no v priebehu odvolacieho konania mu žiadne preukázateľné trovy nevznikli a žalobcovi ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádza z čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy konania nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

23. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu v pomere hlasov 2:1.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).